

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli d. 5 Febr. 1870, kl. 12 midd.

Utlåtande, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens Justitie-ombudsmans embetsförvaltning.

Begge Kamrarne hafva till Lag-Utskottet remitterat Justitie-ombudsmannens genom trycket offentliggjorda embetsberättelse för tiden från nästlidne riksdags början; hvarjemte hans diaries och registratur för samma tid blifvit till Utskottet öfverlemnade.

Efter verkställd granskning af dessa handlingar får Utskottet, enligt föreskriften i 42 § Riksdags-ordningen, utlåtande i anledning deraf afgifva.

Under år 1869 hafva till Justitie-ombudsmannen inkommit 74 klagomål, af hvilka 7 föranledt åtal, 27 efter vederbörandes hörande lemnats utan afseende, 37 ansetts icke ledande till någon åtgärd, och 3 för närvarande äro under handläggning. Klagomålen antal år 1868 uppgick till endast 45 och år 1867 till 57. Den tillökning i antalet, som således under sistförflutna året egt rum, synes dock ej vara egnad att påkalla någon särskild uppmärksamhet, då någon nämnvärd förändring i fråga om antalet af de åtal, som varit af klagomålen föranledda, icke inträffat samt Justitie-ombudsmannen, efter hvad handlingarne utvisa, fästat tillbörligt afseende å de särskilda klagomålen.

De klagomål, hvilka varit riktade mot kommunalstyrelser, kommunala tjänstemän samt gode män och sysslomän afvensom Rättens ombudsmän i konkurser, har Justitie-ombudsmannen ansett sig icke kunna till pröfning upptaga, enär den för honom gällande instruktion inskränker hans behörighet i så måtto, att han eger föra talan endast emot domare

samt embets- och tjenstemän, för hvad de i embets- eller tjensteutöfning brutit eller försummat. Justitie-ombudsmannen, som trott sig ej böra i detta hänseende föreslå någon ändring i instruktionen, har till stöd för sin åsigt härutinnan hufvudsakligen anført, att öfvervakandet af den kommunala sjelfstyrelsens verksamhet och de maktmissbruk, till hvilka denna styrelses organer kunde göra sig skyldiga, syntes icke följdriktigt kunna öfverlemnas åt en allmän åklagare. Detta öfvervakande måste tillhöra allmänheten, kommunen, de enskilda, hvilkas rätt vore i fråga. De ofta förekommande tillfällena att genom fritt val utmönstra dem bland förbemälde förtroendemän, som genom val tillsättas men missbrukat förtroendet, vore det mäktiga medlet att öfver dessa utöfva kontroll. Och hvad åter Rättens ombudsmän i konkurser vidkomme, så tillsattes desse visserligen af Rätten eller domaren, men de kunde också af Rätten eller domaren utan vidare omständigheter entledigas, när så skäligt pröfvades, och, om vederbörande derutinnan icke gjorde sin skyldighet, vore borgenär oförhindrad, att för olaga beslut, i detta som i andra afseenden, hos Justitie-kansleren, Justitie-ombudsmannen eller vederbörande Hofrätt domaren eller Rätten angifva.

Något förslag i lagstiftningsväg har Justitie-ombudsmannen denna gång icke framställt.

På grund af den skedda granskningen anser Utskottet sig böra angående Justitie-ombudsmannens embetsförvaltning i dess helhet uttala det omdöme,

att Justitie-ombudsmannen genom nit, oväld och skicklighet fortfarande motsvarat Riksdagens förtroende.

Stockholm den 4 Februari 1870.

På Utskottets vägnar:

Eric Sparre.